

ART

Frederic Amat, màxim expressionisme en negre i blanc a Vic.

Si això és un color

Àngela Molina

Definir un color pot semblar una obvietat, tot i aquest egoisme metafísic que ens impedeix afirmar que el que veiem com quelcom blau (ultramar, indi, safir, petroli?) és igual al que percep un altre individu, el mateix objecte i les mateixes condicions lumíniques. El químic i escriptor Primo Levi, autor de *Si això és un home*, on narra la seva caiguda a l'infern dels camps nazis, hauria trobat en la constitució del color la clau per desenvolupar la tasca descriptiva del món: "Disposo d'una riquesa que no veig en altres escriptors, paraules com brillant, fosc, pesat o clar tenen per a mi una gamma de significats més àmplia i concreta. Per a mi, blau no és només el cel, sinó que puc disposar de cinc o sis blaus".

L'experiència cromàtica diu molt sobre la nostra manera d'interpretar el món. Si per als filòlegs el color és un producte del llenguatge dins d'una cultura determinada, per a l'art és un mitjà d'expressió que permet l'encarnació de la realitat. Segons Plini, els pintors de la Grècia clàssica empraven només quatre colors: negre, blanc, vermell i groc (no dubtaven a utilitzar el luxós daurat), en

correspondència amb el quart aristotèlic dels elements: terra, aire, foc i aigua. Quant als romans, en els murs de Pompeia s'han identificat una vintena de pigments, adornats d'un vermell brillant i tan brunyits que avui semblarien colors eridaners. La legió de colors secundaris i matisos que classifiquen la majoria de les llengües modernes contrasta amb la dels aborígens, que tenen dos termes relatius al color, expressats en els conceptes de llum i fosc, o en els no-colors, el blanc i el negre.

El món en què vivim, el país d'Oz (l'espectre de l'arc de Sant Martí de Newton), és avui un desterrament cromàtic. La nostra ànima acolorida es pot haver reduït, com en el cas dels nadius als antípodes, a dos estats de ne-

gre i blanc. La forma del blanc pur és una línia recta, on totes les longituds d'ona es reflecteixen absolutament. El negre deba la mateixa marca, però no en aquesta màxima intensitat, sinó en zero. En conseqüència, el pintor cerca l'artisticitat en el format com a via per submergir l'espectador dins d'una altra realitat transcendent. "Si pintes el quadre més gran hi estàs dins, no és una cosa que es pugui controlar", va dir una vegada Rothko.

L'artista Frederic Amat porta aquesta màxima expressionista a les seves penúltimes conseqüències a *Obra negra*, a la sala voltada de l'Albergueria de Vic. Són set vistes aèries que emmarquen camps negres; no representen espais infinits, ni cels ni paisatges (ni abstraccions d'aquestes coses), sinó alguna cosa encara sense desxifrar. Podrien ser respostes als excessos d'aquestes últimes dècades, a tota amenaça, també al conformisme.

En el trànsit per aquesta capella vigatana, el no-color és la força generadora de sentit, no com a composició sinó com a distribució. Habitacions i espais en desplaçament relatiu respecte de si mateixos són d'una part i d'una altra, s'estenen en una línia de

punts ordinaris, en cercles i circuits que no es tanquen, però es conjuguen i es dilueixen. Van ser camps de destrucció i ara els veiem com a espais del bon sentit (Deleuze), agrícoles, pretecnològics, arquetips eterns on les fletxes no van del passat al futur sinó que tenen direccions impossibles de distingir, com en un quadre de Paul Klee.

Tots els colors continguts en aquests camps mats, travessats per rutes i senyals blancs (significant i significat, respectivament), estan fets a base de pigments d'ossos calcinats i blanc pur de carbonat de calci. Són, doncs, pura alquímia, el caos-cosmos, el preconscient. Llocs buits extremadament mòbils per als que caminen cap a l'arcà. Diu Amat: "En hores d'ombra em mou la llum".

T
Els E
form
tre c
ten pel func
ton, i cinc m
el tercer, T
Lincoln, i e
ambicions
guerra mat
velt. Entre
l'aposta An
pertinent, i
car els Est
ment innec
de molta ca
Donald Tru
de la histò
dubtar-ho
dent nord-

La traje
anàlisi det
atiar les m
regiment d

Thomas J

a la sedic
màxim d
mocràtic.
american
home cor
de vuitar
tristes. E
les caus
econòmic
fiança en
i del pre
telecomu
cions, pe
rien facil

Per e
dels pre
ment es
Trump
(1743-18
i 1809. V
d'Indepe
gran pr
denc, a
democrà
mençan
ment. V
Trump e
posseï u
quasi to

Jeffe
quitecto
ructor e
cis i de
Virginia
nir una